GAZETA Wielkiego Xięstwa POZNAŃSKIEGO.

Nakładem Drukarni Nadwornéj *W. Dekera i Spółki.* — Redaktor: *A. Wannowski.*

№ 11. — W Piątek dnia 13. Stycznia 1832.

Wiadomości krajowe.

Z Berlina, dnia 9. Stycznia.

N. Król raczył umieszczonego przy Kommissyi Generalnéj Assessora Freusberg, mianować Radzcą sprawiedliwości i patent jego własnoręcznie podpisać.

Przybył tu: Generał-Major i komenderujący 6tą brygadą piechoty, Gagern, z Torgawy.

Odjechali stąd: JW. Generał-Porucznik i komenderujący 9tym dywizyonem, Grolmann, z Głogowa.

Królewsko-Angielski Sekretarz legacyi, Aberrombie, gońcem przez Hamburg do Londynu.

Królewsko-Francuzki Sekretarz legacyi, Hr. Larochefoucauld, gońcem do Paryża.

Królewsko-Angielski goniec gabinetowy Meates, przez Bruxellę do Londynu.

Wiadomości zagraniczne.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy, dnia 7. Stycznia.

N. Pan raczył wyznaczyć Izabelli Hr. Sobolewskiéj, wdowie po śp. Walentym Hr. Sobolewskim, Ministrze Stanu, Prezydującym w b. Radzie administracyjnéj, pensyą emerytalną zł. 40,000 rocznie do śmierci.

Teatr Narodowy został zbogacony nową sztuką. Wczoraj dano po raz pierwszy, nową romantyczno-komiczną czarodziejską melodramę Pana Raymunda, pod tytułem „Król duchów Alpejskich.“ Rozlegające się huczne śmiechy i oklaski licznego zgromadzenia, dowiodły zadowolenia widzów z gry artystów, a szczególniéj Rappela (Zdanowicza) i Króla duchów (Weinerta), którzy wczoraj dali nowe próby niepospolitych swoich zdolności w komice. Pan Głowacki za piękne dekoracye, zyskał pochwały i w końcu równie jak wszyscy artyści został wywołany. Piękny balet układu Pana Maurice, nadzwyczaj zajął obecnych.

Z dnia 8. Stycznia.

Nabożeństwo solenne w święto Bożego-Narodzenia według obrzędu greckiego, odbyło się onegdaj i wczoraj w kaplicy zamkowéj wobec JO. Feldmarszałka Xięcia Warszawskiego. Śpiewano oraz *Te Deum* przy setnym odgłosie dział, jako na ten dzień przez błogosławionéj pamięci N. Cesarza Alexandra ustanowioną doroczną pamiątkę za pokonanie nieprzyjaciół w r. 1812.

JW. Konstanty Jezierski, Poseł ptu Błońskiego, Prezes Rady województwa Mazowie-

ckiego, Sędzia Pokoju ptu Warszawskiego wydz. II., członek dozoru szkół wojewódzkich, pełen cnót obywatelskich, od młodości swéj przepędziwszy wiek na usługach krajowych, rozstał się z tym światem, w roku 66.

Rossya.

Z Petersburga, dnia 21. Grudnia.

Do dyrygującego głównym sztabem N. Cesarza JMci w dniu 6. (18.) b. m. wydany został następujący Najwyższy Ukaz:

„Wciągu ostatnich lat czterech, obfitujących w wypadki, wojsko Nasze musiało znosić niepodobne do wiary utrudzenia, tak w wyprawach po za najodleglejszemi granicami państwa, jako téż w najniezdrowszych strefach i w okolicach, w których na nie czychała zdrada i przeniewierstwo. Przez godne naśladowania czyny, samego nawet nieprzyjaciela wprawiało w podziwienie, ponosiło wszelkie trudy z przyrodzoną wiernością obowiązkom i poświęceniem się dla tronu i ojczyzny, i okazało się równie niezmordowane w wykonywaniu wszelkich obowiązków służby wewnętrznéj, które przez wybuchnienie cholery w państwie i przy zewnętrznych stósunkach wojennych było pomnożone. Ze względem na to, uważając za słuszną, udzielać zasłużonym wojownikom, którzy trudy te tak chlubnie podzielali, przed wysłużeniem oznaczonego czasu uwolnienie, stanowimy łaskawie: 1) żołnierzom, którzy do 1. Stycznia 1832. wysłużyli bez zarzutu lat 20 w gwardyi, zaś w armii, oddzielnych korpusach, w oddziałach do wspomnionych tu nienależących, tudzież w komendach i miejscach zawisłych od wydziału wojennego lat 23, ma być udzielone uwolnienie według ogólnych zasad i stósownie do stanów istnących dla żołnierzy, którzy zupełnie wysłużyli czas przepisany. — 2) Tym, którzy życzą sobie jeszcze pozostać w służbie, dana będzie podwojna i prócz tego jeszcze półroczna płaca, do któréjby podług ustaw, gwardya po 22 letniéj, liniowe wojsko zaś, dopiero po 25 letniéj służbie mieli prawo. — 3) Skoro pomienieni żołnierze wysłużą lat 5, oznaczona artykułem 2. płaca będzie im wypłacona podwójnie z doliczeniem połowy nad pensyą etatową, jako płacy łaskawéj; a jeżeli dla słabości zdrowia lub dla podeszłego wieku wychodzą ze służby; będzie im udzielona jedna i druga płaca, to jest: żołd potrójny wraz z połową pensyi aż do śmierci prócz pensyi, jakąby który z nich pobierał za znak zasługi wojskowéj lub order Stéj Anny. — 4) Podoficerom, którzy na zasadzie Mego oddzielnego rozkazu, pobierają dwie trzecie płacy podchorążych lub kornetow, tudzież żołnierzom niefrontowym, których roczna płaca przechodzi 120 rubli, jeżeli stósownie do artykułu 2. i 3. niniejszego rozkazu pragną pozostać w służbie, pierwszym, nie podwyższenie wspomnionego wyżéj żołdu, lecz podwójny wraz z połową zwyczajnego żołdu podoficerskiego, tym zaś którzy nie służą we froncie nie więcéj nad 120 rubli udzielać należy. — Niezaniedbacie niniejszą wolę Moję podać do powszechnéj wiadomości wojska i takową niezwłocznie przywieść do wykonania. (podp.) Mikołaj.

Rozkazem dziennym z dnia 6. (18.) b. m., N. Cesarz Jmć wynagradzając dzieła bohatérskie, dokonane w czasie wyprawy przeciwko buntownikom polskim, tudzież okazaną świetną waleczność, udzielić raczył następujące nadania: Pułkom gwardyi lejb-grenadyerów, Pawłowskiemu, strzelców konnych i huzarów Grodzieńskich, prerogatywy *Staréj gwardyi;* 2) dragonom, nazwanie grenadyerów konnych; pułkom pieszym: Wołogdzkiemu, Alexopolskiemu i Krzemenczugskiemu, 3. i 4mu morskiemu i 1. karabinierów, chorągwie Sgo Jerzego z napisem: *Za wzięcie szturmem Warszawy 25. i 26. Sierpnia* 1831.; 5, pułkowi strzelców i batalionowi gwardyi strzelców celnych finlandzkich, chorągwie S. Jerzego z napisem: *Za odznaczenie się przy uśmierzeniu buntów w Polsce r.* 1831.; huzarom gwardyi, gwardyi finlandzkiéj, bateryi pozycyjnéj No. 1., lekkiéj kompanii No. 2., trzeciéj brygadzie gwardyi artyleryi i grenadyerów, pułkom piechoty: Xięcia Wilhelma Pruskiego i Sewskiemu, równie jak batalionowi saperów gwardyi trąby S. Jerzego z napisem: *Za Warszawę w d. 25. i 26. Sierpnia* 1831 *r.*; pozycyjnéj bateryi gwardyi artyleryi konnéj i bateryi pozycyjnéj gwardyi No. 5. trąby Sgo Jerzego z napisem: *Za odznaczenie się przy uspokojeniu buntów w Polsce r.* 1831.; pułkom piechoty Schlüsselburgskiemu i Ładogskiemu, kompanii 1. artyleryi konnéj i bateryi pozycyjnéj No. 1., 7. brygady artyleryi, srebrne trąby z napisem: *Za Warszawę dnia* 25. *i* 26. *Sierpnia* 1831.; bateryi pozycyjnéj No. 1., trzeciéj brygadzie artyleryi srebrne trąby z napisem: *Za odznaczenie się przy uśmierzeniu buntów w Polsce r.* 1831.; pułkowi kirysyerów Xięcia Albrechta Pruskiego, tarczę na hełmach z napisem: *Za odznaczenie się;* pułkom ułanów: Ukraińskiemu, Nowoarchangelskiemu, Nowomirgorodzkiemu i Elizabetgradzkiemu podobneż tarcze na kaszkietach, z napisem: *Za odznaczenie się;* bateryi pozycyjnéj No. 2., trzeciéj brygady artyleryi grenadyerów takież same; pułkowi Atamańskiemu kozaków Jego Cesarzewiczoskiéj Mości Wielkiego Xięcia Następcy tronu, tarcze na czapki z napisem: *Za Warszawę* 25. *i* 26. *Sierpnia* 1831. *roku.*

Z dnia 24. Grudnia.

Gazety tutejsze umieściły teraz dalszy ciąg Najwyższego rozkazu dziennego z d. 18. Grudnia, którym oddziałom wojsk najbardziéj odznaczającym się podczas ostatniéj wyprawy udzielone zostały insygnia; między innemi otrzymały pułki piechoty: Xięcia Karola Pruskiego, Rewelski, Staro-Ingryjski, Nowo-Ingryjski, Wielko-Łucki, Białoserski, Ołonecki i Jelecki, pułki karabinierskie Barclay do Tolly, tudzież 3. i 11. pułk strzelców małe tarcze na kaszkietach, z napisem: *Za Warszawę d.* 25. *i* 26. *Sierpnia* 1831.

Z dnia 26. Grudnia.

Na posiedzeniu Komitetu Sybirskiego dnia 22. Października czytano przedstawienie Generała Gubernatora Zachodniéj Syberyi, w którém prosił o pozwolenie uskutecznienia rozmiaru gruntów w gubernii Tobolskiéj przez tamtejszych geometrów. Przy rozważeniu téj okoliczności, Komitet oświadczył, iż rozmiar gruntów w Syberyi jest potrzebny w ogóle, a teraz w Syberyi Zachodniéj staje się niezbędnym, aby to co brakuje włościanom do należących im 15 diesiatym gruntu, mogło być uzupełnione; daléj z powodu potrzebnego ochraniania lasów, z powodu osiedlania się wygnańców i z powodu osadzania włościan z tych gubernii rossyjskich, gdzie brakuje ziemi. Gdy obecnie w gubernii Tobolskiéj znajduje się zupełna liczba geometrów i gdy topograficzne zdjęcie powiatów: Iszymskiego, Kurgańskiego, Jałutorowskiego i Tymeńskiego już jest ukończone, Komitet wspomniony polecił geometrom, aby rozpoczęli rozmiar gubernii Tobolskiéj; przedewszystkiém zaspokoili żądania włościan i nieobciążali ich w czasie swojéj pracy zbytecznemi rekwizycyami. N. Cesarz Jmć przezierając dotyczący się tego protokuł w dniu 18. z. m., przydał do niego następującą własnoręczną uwagę: „Przytém poleca się Generałowi Gubernatorowi pod odpowiedzialnością, czuwać nad postępem téj czynności, aby żadne niezachodziły zażalenia na uciski."

N i e m c y.

Z Monachium, dnia 29. Grudnia.

Posiedzenia obudwóch Izb Stanów Bawarskich w skutek postanowienia Króla Jmci dziś zostały zamknięte.

T u r c y a.

Z Tryestu, dnia 18. Grudnia.

Z Rodu odebrano tu wiadomość z dnia 22. Listopada, że flota egipska z znaczną liczbą wojska lądowego po krótkiéj i szczęśliwéj przeprawie stanęła w Trypoli w Syryi na kotwicy. Podług tychże wiadomości, wojsko lądowe posunęło się aż do Jerozolimy, nieznalazłszy nigdzie oporu ani niechęci ludności. Basza z St. Jean d'Acre, który przed kilku laty jako buntownik przeciwko Porcie był pokonany, lecz za pośrednictwem Króla Egiptu zyskał ułaskawienie i został przy urzędzie, oświadczył Ibrahimowi Baszy, iż go oczekuje jako przyjaciel i sprzymierzeniec; i już czynił przygotowania do uroczystego jego przyjęcia.

W ł o c h y.

Z Neapolu, dnia 14. Grudnia.

Postanowieniem Królewskiém, istnący dotychczas zakaz wprowadzenia zagranicznego zboża do Sycylii został przedłużony na lat trzy.

Z Rzymu, dnia 17. Grudnia.

Dnia 13. wieczorem Xiężna Berry powróciła z Neapolu; słychać, iż już jutro uda się w dalszą podróż do Lucca. Również i Xiążę Montfort bawi obecnie w tutejszém mieście; przybył on z Florencyi, gdzie rodzina jego pozostała dla zerwania tutejszych swoich stosunków, gdyż zamierza osieść w Toskanie.

Dzisiejszy numer dziennika Diario zawiera ogłoszenie Sekretarza Stanu, Kardynała Bernetti z dnia 15. b. m. w którém po wyliczeniu wielkich korzyści i ulepszeń w nowo urządzonym wydziale sprawiedliwości, tak się wyraża: „Kiedy w całym kraju z niecierpliwością oczekuje każdy wprowadzenia nowéj organizacyi sprawiedliwości karzącéj, a ustawy sprawiedliwości cywilnéj i administracyjnéj już są w wykonaniu, twierdzono w Bononii, że system przyjęty w innych częściach państwa Kościelnego, tam niemoże być zaprowadzony. Prolegat został zniewolony, podpisać i wydać pod d. 2. b. m. uwiadomienie, którém przekraczając swoję władzę, wstrzymał wykonanie ustaw sądowniczych w mieście i prowincyi Bononii, dawne zaś władze i procedurę przywrócił. Ojciec Święty niemogąc to pominąć milczeniem, rozkazał nam wydać następujące ogłoszenie: 1) rozporządzenie wydane przez Prolegata Bononii i podpisane pod d. 2. b. m. względem zawieszenia wykonania w tém mieście i na prowincyi ustaw z dnia 5. i 31. Października oraz z 5. i 15. Listopada, jako też względem przywrócenia dawniejszych władz i porządku sądowniczego, znosi się niniejszém i uważane jest za żadne. 2) Również znoszą się i uważane są za niebyłe, wszelkie akta, dekreta i sentencye, wydane przez któregokolwiek sędziego lub Trybunał, nie na mocy organicznéj ustawy z dnia 5. Października mianowany, i w których zachowano inne formy, nie te, jakie są przepisane ustawą z dnia 31. Października. 3) Gdyby do d. 21. b. m. nieprzywiedziono do wykonywania w Bononii nowych ustaw, natenczas Sąd Appellacyjny tych czterech legacyi przenieść ma posiedzenia swoje tymczasowo do Ferrary. Gdy wykona-

nie ustaw niezostało polecone tym czterem prowincyom przez edykt prezydenta pomienionego Sądu, natenczas Prolegat Ferrary mianować ma tymczasowo w dniu 23. b. m. z pomiędzy miejscowych najlepszych prawników Prezydenta i 6 Sędziów do nowego Sądu Appellacyjnego, i niezwłocznie poruczyć im ich urzędowanie."

Rozmaite wiadomości.

(*Z gaz. Frankf.*) — Przybędzie do Lipska d. 28. albo 29. Grudnia oddział Polaków z 600 ludzi się składający. Udaje on się przez Hof i przez Bawaryą i Wyrtenberg do Strasburga, aby stamtąd daléj się puścić wgłąb Francyi. Żołnierze ci, dawniéj wszedłszy w granice Pruss, wolèli we Francyi drugiéj dla siebie szukać ojczyzny, niż korzystać z pozwolenia powrotu do ziemi rodzinnéj. — Inne oddziały, jak słychać, później nadejdą. Kosztów na podróż ich dostarcza Francya.

OBWIESZCZENIE.

W dniu 7. Listopada 1831. r. zostały przez officyalistów pogranicznych w bliskości wsi Xiążenic, powiatu Ostrzeszowskiego 28 sztuk wieprzy, które zapewne z Polski przemycono, zabrane.

Gdy zaganiacze tych wieprzy zbiegli, tedy ostatnie zostały po poprzedniém otaxowaniu ich i obwieszczeniu terminu licytacyjnego w dniu 8. Listopada 1831. przez Królewski Przykomorek Celny I. w Grabowie za 85 Tal. 4 sgr. publicznie sprzedane.

W skutek przepisu §. 180. Tyt. 51. Cz. I. Ordynacyi Sądowéj, wzywa się zatém nieznajomych właścicieli w celu udowodnienia praw swoich, do zebranéj z aukcyi summy, aby w przeciągu 4ch tygodni od dnia, w którym niniejsze obwieszczenie pierwszy raz w dzienniku intelligencyjnym umieszczone będzie, na Król. Głównym Urzędzie Cel Podzamcza się zgłosili, w przeciwnym bowiem razie summa zebrana na rzecz skarbu obrachowaną będzie.

Poznań, dnia 14. Grudnia 1831.

Tajny Nadradzca finansów i prowincyalny Dyrektor poborów.
Loeffler.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Gdy nad summą szacunkową gruntu pod No. 217. tu na przedmieściu S. Marcina położonego, dawniéj do Kontrollera Hayn należącego, na wniosek niektórych wierzycieli realnych proces likwidacyjny otworzonym został, przeto wzywają się wszyscy ci, którzy do gruntu powyższego lub summy szacunkowéj pretensye mieć mniemają, aby się w terminie na

dzień 14. Kwietnia 1832.

o godzinie 10. zrana przed deputowanym konsyliarzem Sądu Ziemiańskiego Ur. Hellmuth w izbie naszéj instrukcyjnéj wyznaczonym, osobiście lub przez pełnomocnika prawem dozwolonego stawili się i pretensye swe dostatecznie podali i udowodnili gdyż w razie przeciwnym z swemi pretensyami do gruntu rzeczonego lub summy szacunkowéj wykluczeni i wieczne im w téj mierze milczenie tak przeciw okupicielowi jak przeciw wierzycielom, pomiędzy których pieniądze kupna podzielone będą, nakazaném zostanie.

Jako Mandataryuszy przedstawiamy Ur. Ur. Przepałkowskiego, Petersona i Giżyckiego Kommissarzów Sprawiedliwości tu w miejscu.

Poznań, dnia 8. Grudnia 1831.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

OBWIESZCZENIE.

Wyłączona wspólność majątku kontraktem przedślubno-małżeńskim z dnia 6. Października r. b. między JPanną Henriettą Linke z JPanem Neumann, zastępcy Burmistrza w Lwowku, podaje się niniejszém do publicznéj wiadomości.

Buk, dnia 8. Października 1831.

Królewsko-Pruski Sąd Pokoju.

Ceny zboża na Pruską miarę i wagę w Poznaniu.

Dnia 11. *Stycznia* 1832.

	Tal.	śgr.	fen.	*do*	Tal.	śgr.	fen.
Pszenica . .	2	5	—	—	2	10	—
Żyto . . .	1	20	—	—	1	25	—
Jęczmień . .	1	5	—	—	1	7	6
Owies . . .	—	20	—	—	—	25	—
Taterka . .	—	—	—	—	—	—	—
Groch . . .	1	15	—	—	1	20	—
Ziemiaki . .	—	15	—	—	—	16	—
Siana cetnar à 110 ff. . .	—	20	—	—	—	22	6
Słomy kopa à 1200 ff . .	4	20	—	—	4	25	—
Masła garniec	1	20	—	—	1	25	—